

Ko je Mussolini napovedal vojno Franciji in Angliji, je izrecno in "slovesno" zagotovil balkanske države in Turčijo, da fašistična Italija nima proti njim nikakih sovražnih namenov. Jasno je, da Il Duce ne želi vojne s svojimi sosedi na drugi strani Jadranskega morja. Vsaj za enkrat ne. Njegova želja je, da bi mirno čakali, dokler ne bošta strti veliki sili na zapadu. Kakšna bo njih usoda, kadar in ako se to zgodi, menda nihče ne dvomi.

Ako je bila kdaj prilika za balkanske narode, da strnejo svoje sile in gredo v skupen boj proti fašistični pošasti, je taka prilika sedaj. Ako bodo čakali, bodo poginili, prav kot so poginili drugi mali narodi, ki so verjeli obljubam fašističnih diktatorjev.

V istem govoru, v katerem je Mussolini "slovesno" zagotovil svoje vzhodne sode, da bo Italija spoštovala njihovo nevtralnost, je tudi rekel, da "pogodbe niso večne." Italijanski glavar je s tem sam nehoti podal sliko toliko opevane fašistične morale. Ako pogodbe nič ne pomenijo, koliko pa so optem vredne obljube, ki pridejo iz ust fašističnega diktatorja?

DOLŽNOST RUSIJE

Medtem ko se v srcu Evrope bije boj, ki odloči usodo Evrope, je iz Moskve zelo malo slišati. Vstop Italije v vojno na strani nacizma je sovjetska Rusija sprejela lakonično. Po vseh znamenjih sodeč, stoji Rusija pred dilemo, glede katere še ni povsem na jasnem, kako bi se izmotala iz nje.

Značilna v tej zvezi je vest, da je prišlo do izravnave mejnega spora v Sibiriji med sovjetsko in japonsko vlado. Iz tega je bilo sklepato, da si želi Rusija zavarovati hrbet na Daljnem vzhodu, ker hoče imeti proste roke na zapadu, za vsak slučaj...

Ako je Rusija po monakovskem izdajstvu obrnila hrbet Franciji in Angliji, je bilo razumljivo in nič več kot pravilno, ljudjem, ki so bili odgovorni za Monakovo, ni mogla zapupati Rusija in nihče drugi. Strašno kazen za kiminalno kratkovidnost Chamberlaina in Daladierja plačujeta sedaj v prvi vrsti francoski in angleški narod.

Ako je Rusija potrebovala zadostnjo, ga je dobila v polni meri. Zda je čas zanjo, da prične misliti realistično, kajti v nasprotnem slučaju je jasno kot beli dan, da bo tudi ona krvavo plačevala za svojo kratkovidnost, prav kot plačujejo Francozi in Angleži. Hitlerja gotovo še niso nehale obhajati skomine po bogati Ukrajini in jim bo zadostil, čim obračuna s sovražnikom na zapadu.

Rusija ima danes v rokah ravnotežje sile in njeni najboljši interesi zahtevajo, da to silo rabijo proti fašizmu in za rešitev zapadne Evrope in civilizacije, ki jo ista predstavlja. In to lahko doseže brez rabe sile. Stalinu ni treba storiti drugega kot odrediti mobilizacijo in koncentrirati par milijonov mož na nemški meji, pa bo Hitler prisiljen poklicati del svojih oboroženih sil iz zapada, in rešeni ne bosta samo Francija in Anglija, temveč tudi Balkan.

Prihodnji dnevi pokažejo, ako je Stalin res tako bistroumen kot trdijo njegovi pristaši.

INDIJA IN ANGLIJA

Vse-indijski nacionalistični kongres in Muslimanska liga se v kratkem snideta, da spremenita sovražno stališče proti Angliji.

NAPREDEK

PROGRESS

VOLUME IV.

Cleveland, Ohio, June 12, 1940

NUMBER 202

PROGRAM AMERIKE V OČIGLED ŠIRIČE SE VOJNE V EVROPI

Amerika bo nudila zavezniškim silam materialno pomoč, obenem pa bo hitela z delom za obrambo, ki bo kos vsakemu položaju

POMEMBEN GOVOR PREDSEDNIKA ROOSEVELTA

V torek zvečer, šest ur po vstopu Italije v vojno na strani Nemčije, je imel predsednik Roosevelt v Charlottetvillu pred graduanti državne univerze v Virginiji zgodovinsko važen govor, v katerem je brezobzirno ožigosal Mussolinija, ker je pahnil italijanski narod v vojno, obenem pa je začrtal program, kateremu bodo sledile Zedinjene države v očigled širerečja se vojnega požara v Evropi.

Ta program sestoji iz dveh točk. Prva je materialna pomoč za zavezniške narode, druga pa oboroževanje Amerike z vso mogočo naglico, tako da bo pripravljena in sposobna braniti interese ameriške hemisfere proti vsaki zunanji sili, ki bi utegnila ogroziti njeno varnost.

V tem govoru je Roosevelt postavil na laž trditev glavarja italijanskega fašizma, da si je Italija prizadevala omejiti vojni konflikt in da je bila "prisiljena" potegniti meč. Odkril je namreč, da se je Mussoliniju ponudil za posredovalca med Italijo in zavezniškimi silami ter podal zagotovilo, da bo pozval Anglijo in Francijo, da Italiji priznata iste pravice na mirovni konferenci kot če bi šla v vojno. Mussolini ni na to ponudbo od strani predsednika Zedinjenih držav nikdar odgovoril.

Predsednik je tudi prinesel na dan, da je Mussoliniju sporočil voljnost Zedinjenih držav, ob prvi priliki sodelovati z italijansko vlado v svrhu ustvaritve "stabilnejšega svetovnega reda potom redukcije oboroževanja in potom zgraditve bolj liberalnega mednarodnega ekonomskega reda."

Koledar prireditev SSPZ

SOBOTA, 15. junija—"Barn Dance" društva Utopians, CLEVELAND, OHIO, na Glenridge farmi v bližini Green Rd.

SOBOTA, 15. junija—Večerni piknik in ples društva "Victorians," CHICAGO, Ill., na Keglovem vrtu v Willow Springs, Ill.

NEDELJA, 16. junija—Piknik društva št. 80, HERMINIE, Pa., na Kristone Ground. Igra godba Martin Sero trio.

NEDELJA, 16. junija—Piknik društva št. 200, TIRE HILL, Pa., na Cervjakovi farmi.

NEDELJA, 16. junija—Piknik društva Združeni bratje št. 26, CLEVELAND, Ohio, na Stuski farmi.

NEDELJA, 16. junija—Piknik društva št. 152, SOUTH FORK, Pa., na farmi Johna Hoista.

SOBOTA, 22. junija—Veselic in kazanje premičnih slik iz stare domovine priredi društvo št. 1, CHICAGO, Ill., v dvorani Paula Bergerja, 2653 So. Lawndale Ave.

Mesto tega, je dejal Roosevelt, se je odločila Italija raje za "svobodo akcije" ter za izpolnitev obljub, katere je dala Nemčiji, s čemur je pokazala, da ji niso mar pravice in varnost drugih narodov v Sredozemlju, ki bodo vsled italijanske akcije skoro neizogibno potegnjeni v vojni konflikt.

Nato je Roosevelt trpko pristavil: "Na ta 10. dan v juniju 1940 je roka, ki je držala nož, istega zasadila v hrbet svoje sode. Na ta 10. dan v juniju 1940, v tej univerzi, katero je ustanovil prvi veliki ameriški učitelj demokracije (Thomas Jefferson), pošiljamo naše molitve in upanje onim preko morja, ki s sijajnim junaštvom vodijo boj za svobodo."

Rooseveltova obsodba Il Duceja in obljuba materialne pomoči za zavezniške sile je izzvala med ameriško javnostjo splošno odobravanje. Značilen je komentar največjega ameriškega dnevnika, New York Timesa, ki je v uvodnem članku zapisal:

"Mussolini se je končno pokazal iz zasede kot hijena, da se spravi na svoje pogumnejše, ampak krvaveče žrtve. Njegovi motivi za potegnitev Italije v vojno proti zaveznikom so jasni kot dan. On želi biti deležen plena, o katerem je prepričan, da ga dobi Hitler... Fašizem se odpravi na pohod, kadar se mu zdi, da duha mrhovino... Oni, ki Italijo najbolj poznajo, so v ogromni večini prepričani, da bi bilo, italijansko ljudstvo izvolilo ostati v miru. Pod modrejšim vodstvom bi bilo italijansko ljudstvo sila za stabilizacijo Evrope, ne za njeno uničenje."

NEDELJA, 30. junija—Piknik društva št. 56, ROCK SPRINGS, Wyo., na Fox Farm, štiri milje od Green River.

NEDELJA, 30. junija—Piknik društva št. 162 in 1. obletnica Vrta "Starlighters," BON AIR, Pa., na navadnih prostoriših.

NEDELJA, 30. junija—Seja federacije društev SSPZ v vzhodnem Ohio v mestu Salem, O., po seji piknik.

NEDELJA, 30. junija—Dan SSPZ priredijo Skupna društva v CHICAGO, Ill., s piknikom na vrtu Romian Picnic Grove, 123. cesta in Union Ave.

NEDELJA, 30. junija—Proslava "Dneva SSPZ" Skupnih društev v CHICAGO, Ill., z velikim piknikom na zavišču, 123. cesta in Union Ave.

SOBOTA, 13. julija—Večerna vrtna veselica društva št. 19, CHICAGO, Ill., v John Romian Grove, 658 West 123rd St.

NEDELJA, 4. avgusta—Piknik društva št. 100, CHICAGO, Ill., na prostorih Parson Grove v bližini 138. ceste in Stoney Island Ave.

SOBOTA, 7. decembra—Veselic društva št. 1, CHICAGO, Ill., v Fleinerjevi dvorani.

Ameriška zastava

14. junij vsakega leta je posvečen ameriški zastavi. Ta zastava je simbol ameriške demokracije — vlade ljudstva, po ljudstvu in za ljudstvo, kakor se je izrazil veliki Abraham Lincoln.

V teh resnih časih, ko je sistem tiranije in avtokracije zopet na pohodu in proti z uničenjem demokratičnih ustanov vsepovsod, je posebno umestno, da se z ljubeznijo in spoštovanjem spominjamo vseh onih, ki so žrtvovali svoje umske in telesne sile—da, tudi umirali, da moremo mi danes uživati sadove in blagoslove v o b o d n e, demokratične vlade.

Mi kot naseljenci imamo še poseben razlog, da se klanjamo zvezdnati zastavi ameriške republike. Prišli smo kot tujci preko morja in Amerika nas je gostoljubno sprejela, nam dala nov dom, odrezala večji kos kruha kot smo ga bili kedaj prej deležni in pod njenim okriljem smo postali enaki med enakimi—postali smo dediči neprecenljivih svobodščin ameriškega državljanstva: svobode govora, tiska in vesti.

Za vse to smo globoko hvaležni. Trdno smo odločeni, izkazati se vredne darov, ki so nam bili podeljeni kot varovancem ameriške zvezdnate zastave. To je danes edina zastava, katero ljubimo. Storitvi hočemo vse, kar je v naši moči, da ta zastava ne bo nikdar onečaščena in nikdar poražena.

Slikar Perušek umrl

V petek 7. junija je nenadoma umrl v Clevelandu, zadet od srčne kapi, odlični slovensko-ameriški slikar Harvey Gregory Perušek, ki je imel skozi več let svojo delavnico v S. N. Domu na St. Clair Ave. Pokojni je bil 52 let star ter je prišel v Ameriko iz vasi Jelovec pri Sodražici kot deček. Posedel je naravni talent za slikanje ter se je uveljavil kot upoštevan umetnik v ameriški javnosti, dasiravno ni nikdar pohajal v nobeno slikarsko šolo. Pred svojim prihodom v Cleveland je obširno potoval po Ameriki. Več let je bival v Chicagu, kjer so njegova dela dobila odlično priznanje. Redno je zastavljal tudi v umetnostnem muzeju v Clevelandu. Bil je učitelj in vodja Jugoslovanske šole moderne umetnosti, v katero je pohajala slovenska mladina. Ob času, ko je umrl je bil tudi ravnatelj Art and Crafts Centra, zavoda, ki je bil vzdrževan od mesta Clevelanda in zvezne vlade.

Pokojni zapušča vdovo May in hčerko Mariann in več sorodnikov. Njegovo truplo je ležalo v avditoriju S. N. Doma, odkoder se je vršil v ponedeljek 10. junija pogreb. Ob odprti krsti je imel poslovlilni govor v imenu slovenske kolonije v Clevelandu Vatro Grill, predsednik Prosvetnega kluba S. N. Doma. Njegovo truplo je bilo upepeljeno v krematoriju na Highland Park pokopališču.

Glede združenja

Glavni predsednik SNPJ je v Prosveti prošlega tedna napisal obširen članek, v katerem citira en dostavek iz uredniškega članka, ki je bil priobčen v "Napredku" 29. maja glede združitvenega vprašanja, nato pa dostavlja, da je urednik glasila SSPZ "vedoma ali nevedoma" zavijal resnico.

Z ozirom na to moremo reči edino to, da je omenjeni članek v "Napredku" baziral na razpravah, ki so se vršile na 10. redni konvenciji SSPZ, kar bo brez dvoma razvidno tudi iz zapisa, kadar bo priobčen. Dalje želimo opozoriti, da tudi glavni predsednik SNPJ v omenjenem članku sam priznava, da je bila sprememba v združitveni pogodbi narejena od SNPJ brez vednosti odborov SSPZ. Tam namreč stoji stavek: "In res nam je žal, da smo pozneje morali to spremeniti, ker smo izvedeli, da ni izvedljivo."

Toliko v interesu jasnosti. Kar se uredništva "Napredka" tiče, smatramo, da je ta incident s tem zaključen.

ZA DELAVSKI MIR

Prošli teden se je na povabilo predsednika Roosevelta mudil v Beli hiši predsednik Ameriške delavske federacije. Domneva se, da sta govorila o možnosti sporazuma med AFL in CIO. Par dni kasneje se je mudil v Beli hiši tudi podpredsednik CIO, Sidney Hillman, ki je zastopnik delavstva pri narodni obrambni komisiji.

UBEŽNI VLADARJI

V London je pribežal te dni norveški kralj Haakon, kjer se že nahaja holandska kraljica Wilhelmina. Z vstopom Italije v vojno se je svet tudi spomnil, da se nahaja v Angliji bivši etiopski cesar Haile Selassie, ki utegne dobiti nazaj izgubljeni prestol, ako bo Italija v vojno poražena. V Kanado je te dni dospela s svojima malima hčerkami holandska princesa Juliana.

BRZOJAVKA LOUISA ADAMIČA

Znameniti ameriški pisatelj Louis Adamič je postal dne 5. junija, 1940, predsedniku Rooseveltu sledečo brzojavko:

G. Prezident, Bela hiša, Washington, D. C.

Velemenjeni g. predsednik: Kot državljani Združenih držav, ki sem služil v zadnji svetovni vojni, in kot član komiteja Williama Alena Whitea si usojam Vas pozivljati k temu, da izvajamo vse svoje možne sposobnosti v pomoč zaveznikom celo tako daleč, da se jim nemudoma pošljemo naša armadna in mornarična letala, ki se dajo nadomestiti zadosti hitro z novimi, ne da bi pri tem kaj trpelo naše napredovanje k učinkoviti narodni in hemisferični obrambi. Nadalje sem tudi za to, da se naše stališče izpremeni iz neutralnosti v stališče nebojevnosti.

Z odličnim spoštovanjem LOUIS ADAMIČ Millford, New Jersey

Italija stopila v vojno proti zaveznikom

Mussolini je z bombastičnim govorom naznanil izpolnitev zavezništva z nacijsko Nemčijo

V torek 10. junija ob šestih zvečer je duče italijanskega fašizma Benito Mussolini stopil na balkon Beneške palače v Rimu ter pred več kot stotistočlano množico naznanil vstop Italije v vojno ob strani Nemčije proti Franciji in Angliji. Italija se je odločila za ta korak v trenutku, ki je nemška ofenziva v severni Franciji pripeljala na vrhunec in so se prednje kolone nacijske armade na nekaterih točkah nahajale samo še 35 milj od Pariza.

Naslednje jutro je bilo naznanjeno, da so nekateri nemški tanki dosegli obronke glavnega mesta francoske republike, medtem ko je nemška zračna flota vprizorila strahovit bombni napad na Pariz, ki je na mnogih krajih začel goreti. Francoska vlada se je na poziv generala Weyganda, vrhovnega poveljnika francoske armade, umaknila v neko mesto na deželi, medtem ko se premijer Reynaud nahaja nekje v bližini fronte. Mussolini je storil kot se je pričakovalo—Italijo je potisnil v krvavi ples v trenutku, ko se zdi, da je sovražnik na tleh in je torej izgled, da na lahak način pride do bogatega plena, izvanredno dober.

Dučev govor je bil po vsem svetu radijsko oddan. Tako so narodi imeli priliko slišati divje tulenje, s katerim so zbrani fašistični črnosrajčniki pozdravili njegove bombastične besede, s katerimi je bila končno izpolnjena vojaška zaveza med predstavnicama fašistične osi Rim-Berlin.

Mussolini je dejal, da so "dekatenne plutokratične demokracije" imele vso priliko, da izravnajo krivično stanje med narodi Evrope, da pa so mesto tega odklonile predloge, katere jim je stavil Hitler prošlega oktobra, za odstop poljskega hodnika in Gdanska, kar je povzročilo vojni požar v Evropi.

"Vse to je sedaj v preteklosti," je rekel Il Duce, potem pa nadaljeval:

"Ako smo se mi danes odločili prevzeti opasnosti in žrtve vojne, smo to storili, kar nam to nalaga čast, naši interesi in naša bodočnost, kajti velik narod je resnično velik le tedaj, ako smatra svoje obveznosti za svete in se ne izogne najvišjim preizkušnjam, ki odločajo tok zgodovine.

"Mi jemljemo v roke meč, potem ko smo rešili naše kontinentalne probleme, da rešimo tudi naše probleme, tikajoče se morja. Mi hočemo zdrobiti teritorialne in vojaške verige, ki nas zapirajo v naše morje, kajti narodi, ki šteje 45 milijonov duš, ni resnično svoboden, ako nima prostega dostopa k oceanu.

"Ta gigantični konflikt je sarko ena stopnja logičnega razvoja naše revolucije. To je konflikt revnih in množestvilnih narodov proti izstradalcem, ki

posedajo monopol vsega bogastva in zlata na svetu. To je konflikt plodonosnih in koristnih narodov proti narodom, ki propadajo. To je konflikt med dvema vekoma, dvema idejama.

"Kocka je padla in naša volja je požgala vse mostove za nami. "Slovesno izjavljam, da Italija nima namena potegniti v konflikt drugih narodov, ki mejijo nanjo na kopnem ali morju. Švica, Jugoslavija, Grčija, Turčija in Egipt, ne prezite teh mojih besed. Od njih in samo od njih je odvisno, ako bodo te besede potrjene ali ne.

"Italijani! Na zgodovinsko važnem shodu v Berlinu sem rekel, da po fašistični morali koraka nekdo, ki ima prijatelja, ž njim do konca. To smo storili in bomo delali v bodoče z Nemčijo, njenim narodom in njenimi zmagovitimi armadami.

"Ta večer, ki je zgodovinskega pomena za stoletja, obračamo naše misli k našemu veličanstvu, kralju in cesarju, ki je vedno razumel misli države. Končno pozdravljamo novega firejra, glavarja velike zavezniške Nemčije.

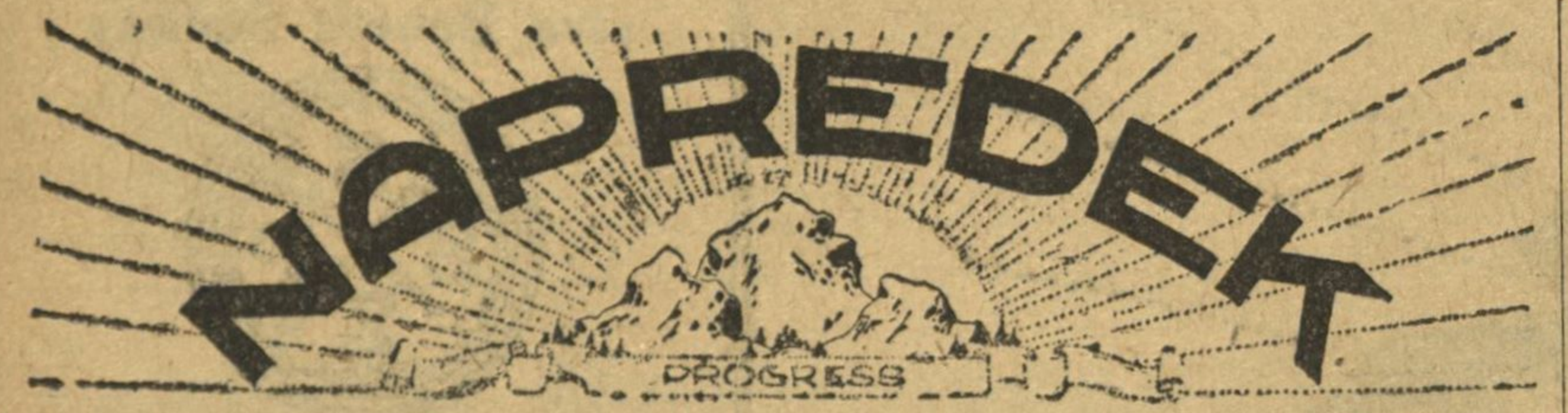
"Proletarska, fašistična Italija se je vzdignila tretjič, močna, ponosna in združena kot še nikoli poprej. Danes obstoji samo en ukaz, kategoričen in obvezen za vsakogar. Ta ukaz se že širi in vžiga srca od Alp pa do Indijskega oceana: Zmaga!

"In mi bomo zmagali, da s tem damo Italiji, Evropi in vesoljstvu nov svet miru s pravičnostjo. Ljudstvo Italije, hitite si opasati meč in pokažite vašo vzdržnost, vaš pogum, vašo hrabrost."

Ob času, ko to pišemo, še ni prišlo do nobenega dejanskega spopada med italijanskimi in zavezniškimi silami. Kot znano, imajo zavezniki močno armado na bližnjem vzhodu, medtem ko se del francoske in angleške mornarice nahaja v Sredozemskem morju. Splošen vtis je, da bo Italija najprej udarila v Severni Afriki ter skušala Francijo iztrgati Tunizijo. Veliko od (Rajne na 3. Str.)

CHURCHILLOVO POROČILO

Angleški ministrski predsednik Winston Churchill je pred parlamentom podal poročilo, v katerem je priznal, da so Angliji v Flandriji izgubili 30,000 mož in skoro tisoč topov. Toda nič manj kot 335,000 mož, o katerih se je zdelo, da padejo v nemško jetništvo, je bilo rešenih in prepeljanih nazaj v Anglijo. Angleška armada je sedaj v procesu reorganizacije, narkar bo zopet hitela na pomoč Francozom. Glasom zadnjih poročil, je več angleških divizij že dospelo v Francijo, kjer so takoj stopile v akcijo.

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE SVOBODOMIS- SELNE PODPORNE ZVEZE.

IZHAJA VSAKO SREDO

Ceno oglasom: 40c palec za posameznike; 35 palec za društva

Naročnina za člane 78c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2.00

PROGRESS OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRES- SIVE BENEFIT SOCIETY

Owned and Published by the Slovene Progressive Benefit Society

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$3.78 per year — nonmembers \$1.50 foreign countries \$2.00

Advertising rates: 40c net for individuals; 35c net for societies

Naslov uredništva in upravnništva: 6231 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, O. Telephone: Henderson 5311

VOLUME IV, NUMBER 202

Entered as Second Class Matter August 5th, 1936, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of August 24, 1912.

AMERIKA IN VOJNA

VZADNJIH TEDNIH se je izvršil v Ameriki radikalen psihološki prevrat glede stališča napram vojni v Evropi. Nevtralnostni zakon je formalno še vedno v veljavi, ampak Amerika danes ni več nevtralna deželca. Edino, kar se more reči je, da je nebojujoča se sila, to se pravi, da še ni formalno stopila v vojno na strani zaveznikov držav.

Za prevrat v mišljenju Amerikancev je odgovoren razvoj vojne v Evropi. Politika Zedinjenih držav je rezultat pohoda Hitlerjevih legij do Rokavskega preliva, grozeče invazije Velike Britanije in preteče okupacije Pariza po nemški armadi. Kajti preko teh pretresljivih dejstev stoji grozovita možnost totalne nemške zmage, ki bi imela za Ameriko posledice, o katerih nam je danes mogoče le ugibati. Celu zagovorniki izolacijske politike v teh dneh ne morejo drugega kot da pripisujejo spremembo sentimenta "histeriji" in da vztrajajo, da Hitler tega kontinenta ne more nikdar dejansko napasti. Mi vsi vemo, da bi zmaga nacizma pomenila bodisi podajo pred nemško nadvlado v svetovni trgovini, ali pa mobiliziranje vseh naših vojaških in ekonomskih sil za boj proti zmagovitemu fašizmu, v katerem bomo stali čisto sami. Obe možnosti sta enako grenki, ampak nihče ne dvomi, da se bomo v slučaju zmage fašizma odločili za slednjo.

Odločitev je prav za prav že padla. Amerika se bo postavila v bran. Amerika nima namena brez boja sprejeti vloge dekleta v fašističnem sistemu, in kar se tiče sredstev, nihče ne dvomi, da jih ima dovolj za podvzetje borbe gigantičnega obsega. Odločitev Amerike je zapadna v celi vrsti opozivov predsednika Roosevelta na kongres, ki so bili brez odlašanja uzakonjeni. Ako smo do sedaj preveč cincali in odlašali, hočemo to nadomestiti z naglo akcijo sedaj in v prihodnosti. Želja po brzi akciji je vzrok, da je kongres sprejel nekatere nepremišljene zaključke, ki bodo brez dvoma spremenjeni, ampak v celoti predstavljajo priporočila predsednika in ukrepi kongresa definitivni dokaz, da je Amerika zbuje- na in odločena voditi boj proti fašizmu z vsemi silami, s katerimi razpolaga in se pripraviti na vse grožnje in nevarnosti bodočnosti.

Ampak prvi korak za obrambo Amerike proti posledicam možne nacijske zmage ne leži niti v silnem oboroževalnem programu niti v iztrebljenju članov pete kolone, resničnih ali namišljenih. Prvi korak bi moral biti preprenenje nacijske zmage, ako je to še mogoče. V tem trenutku Francija in Anglija branita črto, ki je za vse praktične svrhe naša lastna obrambna črta. Ako bo ta črta vzdržala, potem bo Amerika lahko preklicala ali omilila mnogo v naglici sprejetih ukrepov za lastno pripravljenost. Ako črta, na kateri se borijo Francozi in Angleži, pade, potem bodo vsi naši dosedanji koraki le skromen začetek onega, kar šele pride.

V zadnjih štirih letih je demokracija izgubila bitko na več frontah. Ena je bila v Španiji. To fronto sta izročili fašizmu Anglija in Francija, in Zedinjene države so jima sekundirale. Druga je bila v Čehoslovakiji. Ta so prepustili sovražniku Angleži in Francozi brez vmešavanja od strani Zedinjenih držav, razen ako se Rooseveltove brezuspešne pozive za mir smatra za protest. Od septembra 1939 se obrambna črta stalno pomika proti zapadu, in Anglija in Francija sta končno prišli do trpkega spoznanja, da se fašizma ne more držati nazaj s kapitulacijami.

Morda je to spoznanje prišlo prepozno. Tega ne vemo mi in nihče drugi. Vemo le, da je prišlo tako pozno, da je ogrožen obstoj njihovih lastnih narodov, in da je njuna sedanja borba faktično borba za biti ali ne biti.

Kar se Amerike tiče, so jo vojni dogodki v Evropi iztrezili, ampak popolno spoznanje je še ni prešinilo. Amerikance, oziroma vsaj večino, je pretreslo izdajstvo,

ki je bilo izvršeno na Španiji in Čehoslovaški, ampak ne več kot bi nas pretresel umor nedolžnega človeka. Le primeroma malo Amerikancev je videlo, da je bil to napad na našo lastno varnost, grožnja bodoči demokraciji v tej deželi in v našem času. Bolj pretreseni so bili Amerikanci, ko so se druga za drugo zrušile Danska, Norveška, Holandska in Belgija, kajti padeč teh je šele pokazal temeljitost fašističnih vojaških priprav in usodno učinkovitost pete kolone v demokracijah.

Danes je Amerika do mozga pretresena nad prizorom umikajoč se Anglije in Francije, ki bijeta desperaten boj za svoj lastni obstoj. To je Amerikance toliko prestrašilo, da so voljni brez odlašanja storiti vse, kar je mogoče, da se Zedinjene države pripravijo za eventualnost vojne. Toda ni pa še prodrlo spoznanje, da je boj Francija in Anglije tudi naš boj, ki ga moramo danes podpreti in mu nuditi vso materialno pomoč, ako se nečemo v bližji bodočnosti znajti v istem položaju kot se nahajata danes Francija in Anglija. Hitra in izdatna pomoč zaveznikom utegne Ameriko obvarovati pred silnimi davki v denarju in krvi v prihodnosti. Sicer je že pozno, ampak ako Amerika ne bo odlašala, morda le še ni prepozno.

IZZA KONVENČNIH KULIS

Mirko G. Kuhel

Dvomim, da bi bila še kdaj katera delegacija SSPZ bolj kulturno nagrajena, kot so bili delegati 10. redne konvencije v Clevelandu. Narodni Kulturni Festival Vrtec je bila prva prireditelj, ki se je vršila v avditoriju Slovenskega Narodnega Doma na St. Clair. Zastopanih je bilo 10 Vrtec iz petih držav. Na programu je nastopilo 29 dečkov in deklacij, raznih plesih, akrobatiki, igri in deklamacijah, kakor tudi telovadni oddelek Vrta šte. 171 iz Clevelanda, sestojč iz 16 deklacij v posebnih paradnih krojih, ki so izvajale razne formacije in pohode precizno in brez napake, kot bi to bilo njih dnevno delo. Voditeljici tega oddelka in upraviteljici Vrta, gđc. Marge Jerič, gre vsa pohvala. Zadnji prizor, "Zroč naprej," ne bo kmalu pozabljen. Ne samo radi pomembne žive slike, temveč tudi radi krasno efektive scenarije in učinkovite uporabe umetne svetlobe. (Proti koncu se je sicer sneg vsul nekoliko pregosto, česar pa ni bil kriv režiser, temveč oderski mojster. Stric Charley je kasneje priznal, da je on zakrivil "snežni vihar.") Aranžma programa je imel v rokah Rudy Lisch. Upoštevaajoč, da je imel le en dan časa za urediti koordinacijo med orkestrom in zunanjimi nastopniki, je dosegel nekaj skraj nemogočega. Moj poklon, Rudy! Ne bom skušal opisati vrline vsakega posameznega nastopnika, omenim naj le, da so se vsi postavili, posebno še mlada plesalca Ule iz Clevelanda in naš talentirani Edward Udovič iz Chicage. To je bil največji Zvezin mladinski festival in najboljše. Zahvala velja vsem, ki so se trudili s predpripravami, kakor tudi mladim talentom, ki so nam nudili toliko razvedrila.

Delegata Ruglja iz Gillespie, Ill., sem trikrat pozdravil, pa je vsakokrat odgovoril "Hello," ter nadaljeval svojo pot. V ponedeljek, otvoritveni dan konvencije, se zopet srečava. "Ali me nič več ne poznaš, ali kaj?" — Gle- da me, gleda — "Nak! Tebe se pa ne spominjam." — "Kuhel, glavni blagajnik," sem se pred- stavljal. Osupno me gleda, zma- juje na levo in desno: "I, saj si menda res! Kje vruga bi te pa človek spoznal! Na zadnji kon- venciji si imel sivo obleko." — Avč! Janez je prišel na kon- vencijo kot delegat, domov pa se je odpeljal kot drugi podpred- sednik SSPZ. Prepričal me je, da "obleka dela človeka."

Na banketu v počast delega- ciji je bil podan zelo pester pev- ski program. Smetana solistov, duetov in kvartetov najboljših clevelandskih pevskih zborov je nastopila. Vse točke so bile po- dane izvrstno. S komičnim pri- zorom "Gustelj, Gustelj, kje so tvoji kodri" je odnesel lavoriko Anton Eppich, v dvospevu pa Milavec-Ivanuševa s opernim iz- črpkom. Priznanje gre tudi mo- škemu kvartetu Samostojne Zarje, ženskemu duetu Soc. Zar- je, dvospevu Belle-Plut in Fran- ku Slejko za klasično vijolinsko solo. Škoda, da je slednja točka bila podana za časa serviranja večerje poznodošlim sicer bi Frank žel večje priznanje za svojo mojstersko izvajanje. Zal, da niso bila navedena imena

vseh pevcev in pevk, ter imena pesmi.

Poleg govornikov naše Zveze in drugih organizacij, je nasto- pil tudi slovenski sodnik Frank J. Lausche, ki je s svojim lepim govorom očaral vse navzoče. Go- voril je v slovenskem jeziku, kar je napravilo njegov govor še bolj učinkovit. Spominjal nas je na lepoto slovenske pesni, slovenskega jezika in na slo- venko mater, obenem pa opo- zarjal, da naj nikar ne pozabi- mo, da imamo danes v Ameriki več slovenskega, več svojega, kot pa imajo naši bratje in sestre onkraj morja. Da je sod- nik zadel terno s svojim govo- rom, je pričala velika ovacija in plaskanje, ki ga je žel. Ta govor me je zelo spominjal na podoben govor leta 1936 na 9. redni konvenciji, ki ga je podal pokojni ukrajni sodnik Karl.

V petek smo dobili na ogled fotografijo konvencije, ki je bila vzeta pred Umetniškim mu- zejem v Wade parku. Delegat Močnik iz Barbertona se nika- kor ni mogel strinjati, čemu se je njegov obraz toliko spreme- nil za časa konvencije. Med ori- ginalom in sliko ni bilo veliko podobnosti. Celu obleka in lasje so bili drugi. Moja malenkost je Močnika informirala, da ne presoja "svoje" slike, temveč sliko delegata Verhovnika iz Ely, Minn. Je rekel delegat Moč- nik: "Saj se mi je zdelo, da ni- sem tak." Verhovniku pa so usta raztegnila od ušesa do uše- sa, imajoč gotovo v mislih, kaj bi gospa Močnik rekla, ako bi se povrnil Luka mesto Matija domov v Barberton.

Ker me je posel zadržal, da sem moral ostati v Clevelandu preko nedelje, sem se 26. maja udeležil igre "Razvalina življe- nja," katero so podale Progres- sive Slovenke. Vprašan sem bil, ako sem izgubil naslov za domov. Imel pa sem dober izgo- vor, upirajoč se na tozadevno resolucijo, ki jo je konvencija sprejela dan preje, namreč da SSPZ moralno in drugače pod- pira take ustanove kot so Pro- gressive Slovenke, Cankarjeva Ustanova, Narodni Muzej, itd. To dramo je spisal slovenski župnik F. S. Finžgar, kar pa ne bi verjel, ako bi ne bilo tako oglašano v programu. Pisatelj je ustvaril zelo močne karak- terje iz slovenskih žganjarjev. Steblaj, Grillova in Eppich so bili izborni v svojih vlogah. Dobro so se izkazali tudi ostali igralci in igralke.

Po predstavi smo v prizidku debatirali o zaključkih naše kon- vencije, o katerih je mnogo ne- delegatov več vedelo kot jaz. Nazadnje smo imeli vsi "prav." Kakšne koristi bo imela orga- nizacija od svojih novih ukre- pov, bo pokazala bodočnost. Upanje je za najboljše. Delega- cija je imela obilo zabave v Clevelandu, in vsi smo odnesli domov lepe spomine na važen in zanimiv teden, ki je že zapisan v zgodovino.

Pozdrav vsem delegatom in delegatinjam!

DOPISI IN POROČILA ČLANSTVA

Seja Skupnih društev SSPZ v Clevelandu

Cleveland, Ohio. — Zastopni- ki Skupnih društev so prošeni, da se gotovo vdeležo redne me- sečne seje, katera se vrši v so- bojto dne 15. junija v Sloven- skem delavskem domu na Wa- terloo rd. ob 8. uri zvečer.

Tem potom se tudi prosí vse one, ki še niso vrnili vstopnic za razne konvenčne prireditve, da to storijo v soboto zvečer pred sejo.

John J. Kikol, tajnik

Kegljavski načelniki! Cleveland, O. — Vsi načelniki

kegljavskih skupin pri Ligi skupnih društev so prošeni, da pridejo na sestanek, ki se vrši v soboto 15. junija ob 7. uri zve- čer v SDD na Waterloo rd., nam- čer pred sejo Skupnih društev. Pomeniti se imamo glede pri- prav za prihodnjo sezono in nav- zočnost vseh je nujno potrebna.

Piknik v Bon Airu

Bon Air, Pa. — Na zadnji me- sečni seji smo se odločili, da pri- redimo na 30. junija piknik, ki se bo vršil na navadnih prostori- h. Na tem pikniku bomo ob- enem proslavili prvo obletnico ustanovitve aktivnega Vrta "Starlighters," kar pomeni, da bomo imeli skupen piknik. Nas- topili bodo zastopniki našega Vrta na Narodnem festivalu ter pokazali cenjeni avdijenci svojo umetnost.

Vabi se vse člane našega dru- štva, da se gotovo vdeležijo na- šega piknika. Vabimo tudi vsa bližnja društva iz Johnstonske okolice, kakor tudi občinstvo v splošnem, da nas posetijo na omenjeni dan. Ob priliki vam rade volje vrnemo. Da bo dovolj zabave in okrepčila, vam jamči pripravljani odbor.

Pozdrav! Sylvania F. Skedel, tajnica

Piknik Združenih bratov, št. 26 SSPZ

Cleveland, Ohio — Ker ima- mo sedaj najlepše dneve polet- ja, je članstvo društva št. 26 sklenilo, da priredimo piknik v prosti naravi, ki se bo vršil ka- kor običajno pri Stuškovi v Wickliffe, Ohio, v nedeljo 16. junija. Tem potom vabimo član- stvo kakor tudi ostalo občin- stvo, da nas v čim večjem šte- vilu obiščete. Kar se tiče po- strežbe, so Združeni bratje že večkrat dobili "first prize," in to od občinstva, ki je vselej za- dovoljno na vsaki naši prire- ditvi.

Poleg vseh zemeljskih dobrot in izvrstne godbe bomo imeli tu- di različne dirke za mladino s primernimi nagradami. Dalje se bo dalo otrokom brezplačen "pop." V tem oziru nam je pri- skočil na pomoč naš "Miklavž," Mr. John Potokar, ki je zmirom radodaren, kadar gre za mladi- no in ga torej javnosti pri- poročamo.

Ker se fantje pri Vrta št. 11 letos niso organizirali, da bi imeli svoj baseball team — da se bomo razumeli: to je mladin- ski odsek Združenih bratov — so se pa dekleta na svoji redni seji organizirale in bodo povale dekleta od Vrta št. 171, Concordian Juniors, iz St. Clair- ja. Dekleta od Vrta št. 11 se bodo ta teden vežbale, kar pa se tiče deklet od št. 171, bi po tem, kar sem videl na zadnjem mladi- nskem festivalu, sodil, da ne potrebujejo dosti vežbe. Dobro- došle! Kaj takega jaz sam ni- sem pričakoval, pa dekleta so dekleta.

Torej fantje, da ne boste kam drugam šli v nedeljo 16. junija. Ne zamudite igre, po igri boste pa z dekleti plesali, to pa tako, da tudi naši čevljarji ne bodo brez dela prihodnji teden. Se nekaj. Tisti, ki nimate svojih vozil, pridite pred Slovenski delavski dom na Waterloo rd.

Sedaj vse veste, ako pa misli- te, da sem kaj pozabil, prosim, pridite mi povedat na Stuškovo farmo v nedeljo 16. junija. Do tedaj pa — na svidenje!

John Zaman

Piknik v Rock Springs

Rock Springs, Wyo. — V ime- nu društva št. 56 SSPZ se vas vabi, da se v čim večjem številu vdeležite piknika, ki se bo vršil v nedeljo 30. junija. Vabljeni so člani in rojaki ob blizu in daleč, kajti vsi boste dobrodošli in vsem bomo gostoljubno po- stregli. Vstopnine ne bo nobene,

in ves prebitek piknika je nam- enjen društveni blagajni.

Pripravljani odbor bo gledal, da bo na razpolago izvrstnen pri- grizek in tudi glede pijače se vam ni treba bati, da bi bilo ko- mu treba trpeti žejo. Piknik se vrši štiri milje od Green River na takozvani Lisičji farmi, ali Fox Farm.

Torej prav iskreno vas vabi- mo, da pridete v velikem števi- lu, kajti naša društvena blagaj- na je precej suha in je torej po- trebno, da ji priskočimo na po- moč in jo nekoliko podpremo. Na svidenje na Lisičji farmi 30. junija! Za odbor:

Frank J. Verhune, tajnik-blagajnik

Združeni bratje vabijo

Cleveland, Ohio. — V nedeljo 16. junija priredi društvo Zdu- ženi bratje št. 26 SSPZ piknik na Stuškovi farmi, ki vabi člane bratskih društev in prijatelje. Posebno pa se apelira na člane tega društva, da se udeležijo v polnem številu, kajti to je vaša društvena dolžnost, da se udele- žite priredb svojega društva in s tem pokažete dobro voljo do društva in mu pomagate do boljšega uspeha.

Ne pozabite pa tudi pripelja- ti svoje prijatelje in prijateljci- ce. Na svidenje v nedeljo 16. ju- nija na Stuškovi farmi!

J. Bohinc, tajnik

The Yugoslav National Emergency Committee

Strašen vihar razsaja po Ev- ropi. Človeštvo stoji osupnjeno v tej črni uri, in zdi se, da je njegova usoda na vagi.

Ta vihar — bojimo se — utegne se razširiti tudi na naše rojstno domovino, Jugoslavijo. Upamo in molimo, da bodi naš narod ohranjen strahote in trpljenja vojne in invazije.

Ali, ako do tega pride, tedaj mi — njihovi bratje v Novem svetu — moramo biti priprav- ljeni, kajti v takem slučaju bo naša neizogibna dolžnost, da storimo vse v naših močeh, da pomagamo moralno in grotno, seveda v mejah zakonov naše nove domovine.

Ravno zato, da se pripravimo za slučaj take nujne potrebe, se je s podporanjem naših new- yorskih organizacij ustanovil začasen odbor, pod imenom "YUGOSLAV NATIONAL EMERGENCY COMMITTEE."

Njegova svrha — kakor ime samo narekuje — je pripraviti se za slučaj potrebe in, ako ta nastane, začeti take akcije, ka- kršne se bodo zdale potrebne; interesirati in informirati ame- riško javnost, organizirati in pripravljati pomožne akcije, so- delovati z našimi organizacija- mi in sploh dajati kolektiven iz- raz naravni želji vsakega izmed nas, da pomaga, kolikor more.

Ta odbor je strogo nepri- stranski in izvenstranski ravno kot izvenstransko bi bilo trpl- lejnje našega naroda.

Odbor ne nasprotuje nikakih drugih organizacij, ki je voljna pomagati, marveč nudi svoje so- delovanje vsaki organizaciji, skupini ali poedincu, ki hoče po- magati v sili. Edina njegova svrha je POMAGATI, in to HI- TRO.

Stalen odbor bo organiziran na prihodnji seji delegatov naših organizacij v Velikem New Yorku, ki se bo obdržala v ne- deljo, dne 16. junija 1940, ob 3:30 popoldne v Hartley House, 413 West 46th Street, New York City.

Začasni odbor: Toma S. Dominis, predsednik; Rayner F. Hlača, podpredsed- nik; Lazar Balač, podpredsed- nik; Sime Juretič, tajnik; Jo- sip Erceg, blagajnik.

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

USTANOVLJENA 1908

INKORPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILL. Telefon: FULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

JOHN KVARTICH, predsednik, 411 Station Street, Bridgeville, Pa. RUDOLPH LISCH, podpredsednik, 716 E. 99 St., Cleveland, O. WILLIAM RUS, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill. ANTON ZAITZ, pomožni tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill. MIRKO KUHEL, blagajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill. MICHAEL VRHOVNIK, direktor angleško poslujočih in mladinskih društev, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

WILLIAM CANDON, predsednik, 1058 E. 72nd St., Cleveland, O. JOSEPH H. GRILLS, Box 69, Moon Run, Pa. JOHN MAREN, 618 W. Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUCEL, predsednik, 17921 Delavan Road, Cleveland, Ohio. FRANK MEDVED, Box 40, Yukon, Pa. VINCENT PUGEL, 1409 South 56th St., West Allis, Wis.

UREDNIK-UPRAVNIK GLASILA:

VATRO J. GRILL, 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. GLAVNI ZDRAVNIK: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.

IZDATKI - SSPZ DISBURSEMENTS

BOLNIŠKA PODPORA

Sick Benefit Claims

Table of sick benefit claims with columns for name, amount, and date paid.

Table of disbursements with columns for name, amount, and date paid.

Table of disbursements with columns for name, amount, and date paid.

Table of disbursements with columns for name, amount, and date paid.

Table of disbursements with columns for name, amount, and date paid.

Table of disbursements with columns for name, amount, and date paid.

Table of disbursements with columns for name, amount, and date paid.

RACUN DOHODKOV S. S. P. Z. ZA MESEC MAJ STATEMENT OF INCOME FOR THE MONTH OF MAY, 1940. Table with columns for description and amount.

M. G. KUHEL, Gl. blagajnik—Supreme Treas.

SOCIALNA VARNOST

Vdova po delavcu, ki je zavarovan v smislu socialno-varnostnega zakona, utegne dobiti zavarovalna plačila tako:

Mesečna plačila, ako je 65 let oziroma ko postane 65 let stara.

Mesečna plačila, ako je mlajša kot 65 in ima nedoletne otroke v svoji oskrbi.

Enkratno plačilo, ako je pod starostjo 65 let in nima otrok v svoji oskrbi; mesečna plačila kasneje, ko je 65 let stara, ako se ni zopet omožila.

Mesečno zavarovalno plačilo za vdovo znaša tri četrtine zneska mesečnega plačila, ki ga je njen mož zaslužil. Enkratno plačilo, ki se plačuje vdovi pod starostjo 65 let, znaša šestkrat toliko kot znesek moževega mesečnega zavarovalnega plačila.

Na primer, postavimo, da mož, ki dobiva starostno zavarovalno plačilo v znesku \$25 na mesec, umre v starosti 68 let, zapustivši vdovo v starosti 65 ali več let. Ona bo dobivala do smrti tri četrtine od \$25 oziroma \$18.75 na mesec, dokler živi, razun ako se zopet poroči.

Postavimo pa, da je ta mož umrl, ko je bil 66 let star in njegova vdova ima 64 let. Po njegovi smrti bi njegova vdova dobila enkratno plačilo, enako šestkratnemu znesku mesečnega plačila, ki ga je on dobival. Ako je njegovo zavarovalno plačilo bilo \$25 na mesec, bi njegova vdova dobila šestkrat \$25 oziroma \$150. To enkratno plačilo je plačljivo ob njegovi smrti, kajti njegova vdova ni še upravičena do mesečnih plačil. Ko pa postane 65 let stara, začne dobivati plačila po \$18.75 na mesec.

Ko zavarovan delavec umre, zapustivši mlajšo vdovo z ne-

doletnimi otroki v njeni oskrbi, vdova in vsak otrok dobiva mesečno plačilo, dokler so otroci pod starostjo 16 let oziroma 18 let, ako še polhajajo šolo. Vdova dobiva znesek enak trem četrtinam zavarovalnega plačila, ki ga je mož zaslužil; vsak otrok pa dobiva polovico istega zneska.

Na primer: Ako je mož zaslužil mesečno plačilo po \$25, bo vdovino plačilo \$18.75 in otrokovo \$12.50. To bi pomenjalo, da, ako sta dva otroka v družini, bi vsak otrok dobival po \$12.50 na mesec in vsa družina bi skupaj dobivala \$43.75.

So pa gotove meje, kar se tiče zneska, ki ga družina more dobiti na račun starostnega zavarovanja vzdrževalca. Najmanjši znesek je \$10 na mesec. Na drugi strani, vsaka družina, ki dobiva \$20 ali več, je omejena na dvakrat toliko, kolikor je znašalo očetovo zavarovalno plačilo, ali pa na 80 odstotno njegove povprečne mesečne plače ali na \$85, karkoli je manj.

Na primer, recimo, da so vdova in trije otroci v poprej omenjeni družini, kjer je mož oziroma oče zaslužil mesečno zavarovalno plačilo od \$25 na mesec. Mesečna plačila bi tedaj skupaj znašala \$56.25. To pa je več kot bi se moglo izplačevati v takem slučaju, kajti zakon določa, da plačila ne morejo biti več kot dvakratni znesek očetovega mesečnega plačila. Zato bi ta družina dobivala le \$50.—(Social Security Board, Washington, D. C.)

TURČIJA PRIPRAVLJENA Iz Ankare se poroča, da bo Turčija stopila v vojno proti Nemčiji in Italiji, čim jo Rusija zagotovi, da se nima ničesar bati od njene strani.

Na kongresu ameriških zdravnikov je bilo poročano, da moški postajajo spolno slabotni, ker ne jedo surovega mesa.

NAZNANILO Posebna voznina za šolarje in dijake raztegnjena preko dobe poletnih počitnic

THE CLEVELAND RAILWAY COMPANY. Tekom dobe poletnih počitnic bodo na razpolago vozne karte po 50c za otroke, stare nad dvanajst let, in 2-centni listki (pet za deset centov) za otroke pod 12. letom, kar velja za dijake vseh javnih in farnih šol širšega Clevelanda.

Italija stopila v vojno proti zaveznikom

(Dalje s 1. str.)

vis, kaj bodo v prihodnjih dneh storile Turčija in balkanske države.

Turčija je pred časom sklenila pogodbo za medsebojno pomoč z Anglijo in Francijo, in ako udari ona, potem bodo tudi balkanske države le s težavo ostale izven vojnega meteža. In kaj bi storila Sovjetska Rusija. Po vstopu Italije v vojno je radijska postaja v Moskvi to naznanila, ampak vzdržala se je

vsakega komentarka. Turčija ima z Rusijo pakt, v smislu katerega ni obvezana voditi vojne proti sovjetom, ako in kadar bo stopila v konflikt na strani Anglije in Francije.

MADŽARI ZA OSISČE

Kmalu nato, ko je madžarska vlada izjavila, da bo ostala nevtralna v sedanjem konfliktu, so priredili madžarski veterani velike demonstracije, pri katerih so zahtevali, da da Madžarska Nemčiji in Italiji vso podporo, ki jo more dati, in da vstopi, če bi bilo potrebno, tudi ob njuni strani v vojno.

POMOČ ZA ZAVEZNIKE

Zedinjene države so odredile, da pošlje zaveznikom zaloge orožja in municije v vrednosti 37 milijonov dolarjev.

VLOGE v tej posojilnici zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C. Sprejemamo osebnne in družbene vloge. Plačane obresti po 3%. St. Clair Savings & Loan Co. 6235 St. Clair Avenue HEND. 5679

Račun - SSPZ - Statement

Table with columns for APRIL, 1940 and various financial figures.

SOHIO X-70 THE PROGRESSIVE GASOLINE. Največ za vaš "gasolinski" dolar! To je naš cilj... zato je bil X-70 OD 1935 NAPREJ 22 KRAT IZBOLJŠAN... petkrat samo v preteklem letu!

DO YOU KNOW THAT -

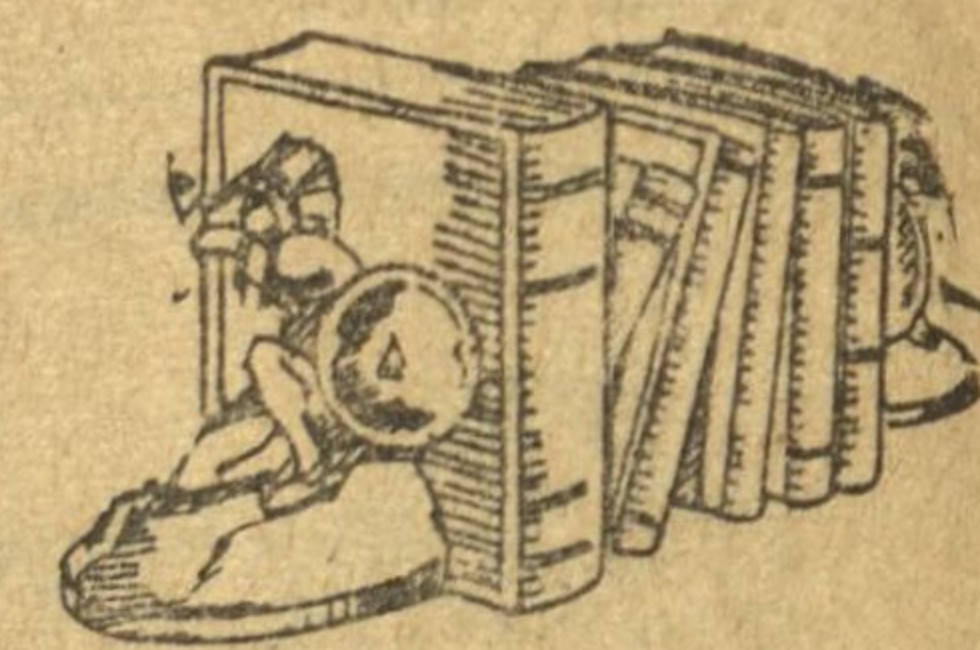
SSPZ Has Nine Modern Plans of Life Insurance for Adults and Juveniles?

PROGRESS

"NAPREDEK"

Fraternalism in Action

The SSPZ paid to its members \$4,000,000 in benefits since organization.

FOR AMERICAN UNITY

EDITORIAL

A new magazine, "Common Ground," will begin in the fall under the editorship of Louis Adamic from the office of the recently organized Common Council for American Unity, at 222 Fourth Avenue, New York City. The magazine received a grant-in-aid from the Carnegie Corporation.

The new periodical's aim, according to Adamic, will be to explore from various angles and through various literary forms—story, article, poem, essay—the complex cultural-racial situation which has developed in the United States around the fact that in the last 100 years 38,000,000, immigrants, most of them non-Anglo-Saxons and non-Protestants, entered this country, which a century ago was preponderantly Anglo-Saxon and Protestant.

"Common Ground," says Adamic, "will aspire to begin to tell one of the greatest stories under the sun—the story of the meeting on this continent of peoples belonging to sixty different backgrounds." He regards this story "one of the most positive sources of inspiration for immediate national unity and the long-range work toward a new homogeneity."

"It is a vast and complex situation," continues Adamic, "at once promising and dangerous from the point of view of America's future, touching many phases of our national life. I cannot begin to state it here.

"The magazine will not be a house organ of the Common Council but a general periodical. Starting with a circulation of about 5,000, which we shall try to double by the end of the first year, it will go to people now working in, or touching this field, including teachers, social workers, libraries, editors, etc. It will be a substantial publication of between fifty and sixty thousand words. Some of the material will be reprints.

"Common Ground" wants to develop gradually but is eager at once to begin considering scripts and outlines of ideas for possible pieces, both by established and new writers. All material should be focused, from one angle or another, on the above-mentioned situation. . . . No serials. . . . The ideal length of prose pieces will be between 1,500 and 5,000 words, but longer or shorter material will not be barred. . . . Editorial decisions will be as prompt as possible. Payment on publication, from 1/2c to 2c a word. (It is hoped that later the magazine will be in a position to pay higher rates.) . . . The editorial office will not be responsible for scripts going astray in the mails. . . . Scripts should be accompanied by self-addressed, stamped envelopes. . . . All scripts and communications should be directed to: Editors, Common Ground, 222 Fourth Ave, New York City."

Gal Reporter Says:

CLEVELAND, O. — Saturday, June 15th is the night when caravans of cars will be coming from far and near to attend the Utopians' annual barn dance. The admission fee for an evening of enjoyable waltzes and polkas, shall be but twenty-five cents. Johnnie Pecon and his lads will be responsible for melodious tunes. The place? The well known Glenridge Farm, just a mile off Green Rd.

Things are rather quiet on the Collinwood front for the Utopian Cupid Dep't. Has "Dan" stopped darting arrows? . . . Evidently the boys are waiting for the girls to do the "leaping" this year eh? . . . Joe Zorman stated he would like to be a delegate to the next SSPZ convention; he thinks it's all pleasure and no work (at least not much), the gal delegates being showered daily with corsages. . . .

Congratulations to Mr. and Mrs. Joe Bohinc; it's another boy. . . . We certainly are proud to have an efficient, conscientious, and ambitious transferred Outlooker member such as Valeria Artel. . . . Pray, tell how has delegate Nick Spelar survived the convention? Are you anticipating the next one?

See you all Saturday June 15th.

Several times I have been

asked to contribute an article or two in the interest of the lodge. Due to the fact I have not been especially gifted with a journalistic mind, it takes a week of meditation for me to compose an item of general interest. After that has finally been accomplished the article is carried around in my purse for several days before purchasing a stamp.

There are some people who gloat over the items dished out in the news columns, while others who feel superior in their I. Q. are disgusted with the gossip and hopeless efforts to produce a sentence of interest. I am sure, however, there are no remarks inspired by jealousy or spite.

Gal Reporter

Utopians

CLEVELAND, O.— The next regular meeting will be held on Mon. June 17 in the Slovene Workmen's Home, Waterloo Rd. at 8:00 p.m. Members are urged to attend in order to make our lodge activities more successful. Also please return your tickets for our Barn Dance, which will be held this Saturday, June 15 at Glenridge Farm. The music will be furnished by none other than Johnny Pecon and his musicians. Hours of enjoyment for only a small fee of twenty-five cents. So come one and all and spend another evening with the Utopians.

Elsie Pucel, Sec'y

Collinwood Chatter

CLEVELAND-Collinwood, O. — Friday night saw second childhood get the better of me, so off I went to see the Vrtec 11 meeting and initiation party. The chief difference, since I was one of the Outlookers, is that while the boys used to outnumber the girls about nine to one, they're about equally numbered now. The girls have decided to form a baseball team of their own which will make its debut at the Zdrufenje Bratje picnic on June 16 at Stusek's farm. Bathing beauties such as Eleanor Ster, Florence Turk, Olga Zaubi, the Princias, and the Stefanics will display baseball form as it has never yet been displayed. I won't be there to cheer them on. (I have retired from public life because of old age and decrepitude) but good luck gals—hope you will show the men—their ego could stand it.

Cleveland SSPZ lodges have turned out a handful of handsome June graduates. Eddy Slejko, Rudy Bratina, and Frank Gacnik, Utopians, are graduating from Collinwood High, good-looking and experienced, and Friday, Andy Elersich, Spartan Jr. ex-president, emerged from John Hay, a full-grown, able-bodied secretary—cheerful disposition; references on request (the bill will come later, kids.) Congrats to these four, and all you other graduates; and best wishes for happiness. You know, I think happiness really is the only thing that counts—both giving and getting it. The giving is what's hard—it's so much easier to be disagreeable sometimes, isn't it? Anyhow, I hope some of you find it.

Just one more crop of best wishes; and these go to my mom and dad who yesterday celebrated their 25th wedding anniversary. If you think that isn't something to brag about, all you have to do is think of these destined-to-last-forever friendships which are dissolved in a few moments by only a few well-chosen insults, or an inability to understand and believe in one another. Then compare it to living for 25 years without any of that—and for 18 of those years they had me along to make matters worse—gosh, I think that's really something. Here's to you, mom and dad, and I'm looking forward already to the fiftieth. I think in Slovenian they say something like "Bog živi Vas še mnogo let," and I mean it!

Now that I've given away a whole heartfelt of wishes, here's a review of THE event of the week: this Saturday night; Glenridge farm; Utopians' Barn Dance; Johnny Pecon's music; admission 25c—don't forget!

Valeria Artel

Getting Even With Kipling

A smart man,
With some precision,
Of a woman
Gave this definition:
"A rag, a bone and a hank of hair."
But a smart woman,
Not to be outdone,
Defined man
In the following pun:
"A nag, a drone and a tank of air."

OUR FLAG

"Words which endure come from the soul of the people. The mighty in their pride walk alone to destruction. The humble walk hand in hand with Providence to immortality. Their works survive. When the people of the Colonies were defending their liberties against the might of kings, they chose their banner from the design set in the firmament through all eternity. The flags of the great empires of that day are gone, but the Stars and Stripes remain. It pictures the vision of a people whose eyes were turned to the rising dawn. It represents the hope of a father for his posterity. It was never flaunted for the glory of royalty, but to born under it is to be a child of a king and to establish a home under it is to be the founder of a royal house. Alone of all flags it expresses the sovereignty of the people which endures when all else passes away. Speaking with their voice it has the sanctity of revelation. He who lives under it and is loyal to it is loyal to truth and justice everywhere. He who lives under it and is disloyal to it is a traitor to the human race everywhere. What could be saved if the Flag of the American nation were to perish?"

HISTORY OF OUR FLAG

1. Cambridge Flag—thirteen alternate red and white stripes with the combined Cross of St. Andrew and St. George in the canton. Raised by George Washington at Cambridge, Massachusetts, January 1776.

2. The first Stars and Stripes raised by Captain Abraham Swartwout, August 1777, at Ft. Schuyler was made from a soldier's white shirt, a woman's red petticoat and a piece of blue cloth from the Captain's cloak.

3. The Flag with fifteen stars and stripes was approved by President Washington, January 1794—a star and stripe for each state. The growth of the Union was unforeseen at that time and in December 1816, a resolution was offered to change the flag.

4. April 1818 the act passed changing the flag to thirteen horizontal stripes, alternate red and white and twenty white stars in a blue field.

5. Our present day Flag with the thirteen stripes and a star added for every new state was completed, July 4, 1912, with the admission of the State of Arizona.

MEETING OF BOWLING CAPTAINS

Captains of all bowling teams belonging to the United Lodges of Cleveland are requested to come to the Slovene Workmen's Home on Waterloo Rd., Saturday, June 15, at 7 p. m., one hour before the meeting of the United Lodges, in order to make preparations for the forthcoming season.

Krist Stokel

Victorian News

CHICAGO, Ill. — Victorians, this is the last reminder in regard to our moonlight picnic June 15 at Kegl's Grove in Willow Springs, Ill. We hope to see you there and also your friends. The music will be by our friends and your friends Omerza Hot Shots. Boy they sure can make those notes fly.

So come out and spend the evening with us Victorians. Watch the moon and stars play in the sky. Now we order the moon. So don't disappoint us. The admission is only 25c.

Trail Blazers, what happened to you? You were all invited to our Social June 6, we had lots of good suds and refreshments, but no Trail Blazers showed up. We trust you'll do better than that next time.

There's another good time in store for us at the Proletarec picnic which will be held on June 30 at Kegl's Willow Springs, Ill. Admission is free. Hoping to see you there.

Last night the Pioneers had their moonlight picnic and dance. We had a nice crowd, in spite of a sudden drop of temperature.

Let's cooperate and go to all of the Slovene picnics and dances. It is nice to meet our friends and make new ones.

I'll be seeing you on June 15 at Kegl's.

Don't forget to pay your dues, so that the auditors will be able to do their work.

Fraternally yours,
Mary E. Novak

Concordian Srs.

CLEVELAND, O.—Although convention week is an event of the past, its memories will not fade for many a day. Our thoughts will often stray to the happy times we all had, to the new friends we made and to the old acquaintances we renewed. Our only regret is that we had to say "goodbye." Let's hope it isn't for long.

Now that summer is here, all kinds of activities are being planned. First in line is Balina. A good sport, Balina, is a game which can be enjoyed by both old and young. It isn't expensive, is loads of fun and a good way in which to keep in constant touch with each other. Concordian Srs. are planning to meet for practice once a week at the S. N. H. Perhaps, we can arrange match games with other teams here.

We also wish to remind the members who were not present at our meeting this week, that we are planning on attending the Utopian Barn Dance this Saturday, June 15, and the Zdrufenje Bratje Picnic the following day. Both of these lodges have proved capable of showing us a darn good time before, so—remember—attend—and we'll be seeing you Saturday.

Agnes and Marge Jeric
Lodge 120

UNITED LODGES OF CLEVELAND

The members of the above group are requested to attend the meeting of the United Lodges which will be held Sat. June 15 in Slovenian Workmen's Home on Waterloo Road.

John J. Kikol, Sec'y

THE SLOVENES

AN OUTLINE OF A SOCIAL HISTORY OF THE SLOVENES

(FROM THE EARLIEST TIMES TO 1910)

By DRAGOTIN LONČAR, PH. D. (Prague)

TRANSLATED FROM THE SLOVENE

By ANTHONY J. KLANČAR, B. SCI. (Illinois)

AUTHORIZED TRANSLATION

(Continuation)

At that time the Slovenes did not yet have a collective name. Such geographical names of provinces, as Carniola, Styria, Carinthia, etc. prevailed. There was no uniform writing, not even a uniform language, for the clerico-political schism favored even a provincial separatism and local patriotism. There was no national consciousness, either this side of the Sotla, or the other. It is of course a historical fact that the Illyrian movement had a strong influence on the Slovenian national renaissance, but here enters the question: Was it really necessary to form a separate Slovenian group apart from the one existing in the Croatian national capital? In other words: Was Prešeren right or was Vraz?

First, we must not forget that the cultural tradition in Slovenia, particularly in Carniola, so brilliant in the Age of Enlightenment, exerted an influence beyond the Reformation. The first critical Slovenian historian Anton Linhart ably opposed the use of the name Illyrian with scientific explanations.* Later literary research, particularly that of Dr. Fran Kidrič** from the Slovenian point of view and that of Dr. Branko Drechsler from the Croatian,** shows us clearly how loose were the ties between the various Slovenian provinces, and consequently between those and the Croatian.

At first Vraz worked in the interest of Slovenian culture; but circumstances and dislike for its language requirements led him to Illyrism, the more so because his smaller country—eastern Styria—forms, through its geographical-ethnological position, a transition from the Slovenian to the Croatian sphere of culture. Vraz responded to the Romantic Slav movement through his Illyrism. His individual response, however, could only have been the collective response of the Pannonian Slovenes, that is, of that minority still to be found on the extreme periphery of the Slovenian territory. If the work of Sts. Cyril and Methodius had continued there uninterruptedly, then of course the situation would have been altogether different.

Prešeren on the other hand lived in the central Slovenian province, in Carniola, where the cultural tradition of the great age of the Slovenian Reformation had had the most influence. Prešeren was also influenced by other circumstances; his response to the contemporary Slavic movement was also an individual one, the response of a natural genius, for Prešeren is a classic writer who belongs to the creative geniuses of the human race. Prešeren's response to the Slavic movement, in contrast to Vraz's, became the collective response of the Carantanian Slovenes, that is, of a majority which also later won over the minority.

Čop and Prešeren correctly understood their role among the Slovenes, which was to lead the foreignized intelligentsia into the sphere of Slovenian culture.* It was for this very reason that they could not, and would not, offer the Slovenian intelligentsia a language that had deviated too much from the vernacular of the Slovenian people, for then they could not attain their goal. Vraz accepted this idea from Čop and Prešeren and believed that he must first awaken nationalism among the middle classes. He also at first strove to create a uniform Slovenian literary language but did not persist in this to the end. He became instead the greatest organizer of the Illyrists among the Croats — at the cost of his poetic talent. What he tried to do for them was rejected by the Slovenes. There could be no possible success with the electric Illyrian language and literature, either among the Slovenian foreignized bourgeoisie, or among the peasantry of Slovenia. Čop wrote that the Vraz himself in his poetic creation, how then could Prešeren displease his opponents if he wrote in a language of which he was

*Linhart, Anton: An Attempt at a History of Carniola and an Estimation of the South Slavs in Austria (Versuch einer Geschichte von Krain und den uebrigen Laendern der suedlichen Slaven Oesterreichs. German). Ljubljana, Preface to vol. 2, 1791 (Vol. 1, 1788 has the title: Versuch einer Geschichte von Krain und der uebrigen suedlichen Slaven Oesterreichs).

**Kidrič, Fran: Notes on Vraz. (Paberki o Vrazu. Slovene). Časopis za zgodovino in narodopisje, Maribor, 1910. — Notes on Korytko and the period of his Labors in Ljubljana. (Paberki o Korytku in dobi njegovega delovanja v Ljubljani. Slovene). Ljubljana, 1910. (Published first in Ljubljanski Zvon, 1910).

***Drechsler, Branko: Stanko Vraz. (Stanko Vraz. Croatian). Zagreb, 1909.

****Zigon, Avgust: Bits from the Pens of Čop and Prešeren. (Nekoliko stvari izpod Copovega in Prešernovega peresa. Slovene). Zbornik Slovenske Matice, Ljubljana, 1903.

(To be continued)

Balkans' Flash

Milwaukee, Wis. — For the benefit of those members who were absent at our last regular meeting—an invitation was received from the SSPZ Day Committee of Chicago, Ill., inviting Lodge Balkan members to attend the SSPZ Day Celebration and Picnic at 123 St. and Union Ave., on Sunday, June 30, 1940, and also urging all balina

enthusiasts to enter their balina tournament.

Four players constitute a team. Medals and trophies to be presented to winners and runnerups.

All Balkan members wishing to attend and participate in balina tournament kindly notify or, personally, see our secretary or yours truly.

John Maren